

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN LAUSUNTO 4/2005 vp

Valtioneuvoston selvitys Suomen EU-politiikan tavoitteista vuonna 2005

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Suuri valiokunta on 16 päivänä helmikuuta 2005 lähettänyt valtioneuvoston selvityksen Suomen EU-politiikan tavoitteista vuonna 2005 (E 7/2005 vp) liikenne- ja viestintävaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina
- apulaisosastopäällikkö Reino Lampinen ja neuvotteleva virkamies Antti Paasilehto, liikenne- ja viestintäministeriö.

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Vuoden 2005 aikana EU-agendan poliittisesti merkittävimmät kiintopisteet ovat Lissabonin strategian välitarkastelu, jonka yhteydessä hanke tulee saattaa raiteilleen; vuodet 2007—2013 kattava EU:n rahoituskehys, joita koskevat neuvottelut tulee saada päätökseen kesällä; uuden — suunnitelmien mukaan 2006 voimaan astuvan — perustuslain ratifiointiprosessin seuranta ja toimeenpanon valmistelu sekä Kroatian ja Turkin kanssa aloitettavat laajentumisneuvottelut.

Vuoden 2005 aikana käsitellään eräitä Suomen kannalta hyvin keskeisiä hankkeita, kuten vakaus- ja kasvusopimuksen uudistaminen, sokerireformi, palveludirektiivi sekä mm. oikeus- ja sisäasioiden monivuotinen ohjelma.

Palveludirektiivin osalta Euroopan parlamentti on arvioinut saavansa ensimmäisen lukeamisen päätökseen kesällä 2005. Suomen tavoite on palveludirektiivin aikaansaaminen. Samalla tavoitteena on kansallisesti keskeisimpien linjausten, eli lisäpoikkeukset alkuperämaaperiaat-

teen soveltamisesta, rahapelien poissulkeminen direktiivin soveltamisalasta ja mm. sijoittautumisen tarkempi määrittely, sisällyttäminen työasiakirjaan. Tietyissä kysymyksissä valtioneuvoston kantaa tulee edelleen tarkentaa kuluvan vuoden aikana direktiiviehdotuksen käsittelyn edetessä.

Tieto- ja viestintätekniikka on keskeinen osa Lissabonin strategiaa. EU tarvitsee kokonaisvaltaisen strategian Euroopan hyvinvoinnin, tuottavuuden ja kilpailukyvyn edistämiseen. Tieto- ja viestintätekniikan tarjoamat mahdollisuudet ja hyödyt tulisi johdonmukaisemmin kytkeä osaksi näiden edistämiseen tähtääviä toimenpide-ehdotuksia.

Tietoturvasta tietoyhteiskunnassa on tullut kriittinen tekijä. Korkean tietoturvan sekä yksityisyyden takaaminen viestintäverkoissa on olennaista niin viestintä- kuin verkkoliiketoiminnan kannalta. Tietoturva lisää viestintäpalvelujen luotettavuutta ja vähentää riskejä, joita tietoverkkojen häiriöt voivat aiheuttaa verkos-

toituneelle yhteiskunnalle. Tietoturva on myös edellytys monipuolistuvien työn organisointimallien, kuten liikkuvan työn ja etätöiden laajemmalle hyödyntämiselle. Tästä syystä tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvät kehittämistarpeet tulisi paremmin huomioida EU-tason työskentelyssä.

Suomi katsoo, että eEurooppa-toimintasuunnitelmaa tulisi jatkaa jossain muodossa myös vuoden 2005 jälkeen. Euroopan unionin tietoyhteiskuntapolitiikan tulevat tavoitteet tulee kytkeä selkeästi paitsi tuottavuuden ja kilpailukykyyn edistämiseen myös kansalaisvalmiuksien vahvistamiseen. Yksittäisiä toimia merkittävämpiä ovat rakenteelliset uudistukset sekä kokonaisvaltainen strategia.

Suomi pyrkii omalta osaltaan vaikuttamaan siihen, että verkko- ja tietoturvan parantamiseen

tähtäävää yhteistyötä tehostetaan EU:n puitteissa. Suomi on aloitteellisesti vaikuttanut siihen, että komissio ryhtyisi toimenpiteisiin eurooppalaisen tietoturvastrategian valmistelemiseksi.

Logistiikalla on keskeinen merkitys Euroopan kilpailukyvyille, kestäväälle kehitykselle ja yhteisön alueellisesti tasapainoiselle kehitykselle. Suomi pyrkii vaikuttamaan siihen, että logistiikka huomioidaan Lissabonin välitarkastelussa ja EU:n liikennepolitiikassa yhtenä talouden kasvutekijänä.

Puheenjohtajuuskauden lähestyessä sekä uuden komission ja parlamentin myötä tulee vuoden 2005 aikana luoda hyvin toimivat henkilökontaktit kaikkiin keskeisiin toimijoihin.

Suomen kantoja yksittäisiin hankkeisiin tulaaan kuluvan vuoden aikana täsmentämään neuvottelujen edetessä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta toteaa, että verkko- ja viestintäpalvelujen sääntelypuitteiden täytäntöön paneminen ja sen seuranta sekä mahdolliset jatkotoimet eEurooppa-toimintasuunnitelmalle ovat ajankohtaisia vuonna 2005. Valiokunta painottaa tieto- ja viestintätekniikan keskeistä merkitystä Lissabonin strategialle tuottavuuden ja kilpailukyvyn edistämisen kautta. Tulee myös pitää mielessä, että tietoyhteiskuntakehityksellä on myös suuri merkitys kansalaisyhteiskunnan kehittämisessä. Tämän vuoksi valiokunta pitääkin hyvänä valtioneuvoston tavoitetta, että eEurooppa-toimintasuunnitelmaa tulisi jatkaa myös vuoden 2005 jälkeen.

Valiokunta kiinnittää huomiota tietoturvan merkitykseen tietoyhteiskuntakehitykselle. Palveluiden luotettavuudella on suuri merkitys niiden käytölle ja sen kautta myös tietoyhteiskuntakehitykselle. Tietoturvan ja tietosuojan kehittäminen eurooppalaisella tasolla on tärkeää, ja tämän vuoksi valiokunta pitääkin hyvänä, että Suomi toimii aloitteellisenä yhteisen eurooppalaisen tietoturvastrategian luomiseksi.

Maaailmanlaajuisen tietoyhteiskuntahuippukokouksen toinen vaihe järjestetään marraskuussa 2005, ja sen kautta ajankohtaisiksi nousevat kysymys Internetin hallinnasta ja tietoyhteiskuntakehitys laajemmaltikin.

Valiokunta toteaa, että ajankohtaisia ovat myös kolmas rautatiepaketti, jonka käsittely jatkuu vuonna 2005, ja ensimmäinen rautatiepaketti, josta komissio suorittaa arvioinnin.

Valiokunta pitää hyvinä valtioneuvoston esille nostamia keskeisiä liikennepolitiikan prioriteettialueita. Valiokunta korostaa liikenneturvallisuutta tärkeänä prioriteettialueena, joka vaikuttaa sekä infrastruktuurin että liikenteen kehittämiseen ja tätä kautta esimerkiksi "Euroopan liikennepolitiikan valkoisen kirjan 2010: valintojen aika" välitarkasteluun ja käsittelyyn. Lähi-merenkulun kehittämiseen tulee myös panostaa. Logistiikalla on Suomen kannalta keskeinen merkitys ensinnäkin maan sisäisten kuljetusten suuren merkityksen vuoksi, mutta myös EU:n ja Venäjän välisten kuljetusten takia. Logistiikan merkitys on erityisen suuri, koska se vaikuttaa kilpailukykyyn ja tasapainoiseen kehitykseen. Valiokunta korostaa myös sen merkitystä kestä-

välle kehitykselle ja pitää hyvänä, että valtioneuvoston päämääränä on saada logistiikka huomioiduksi Lissabonin strategian välitarkastuksessa yhtenä EU:n talouden kasvutekijänä.

Lausunto

Lausuntonaan liikenne- ja viestintävaliokunta ilmoittaa,

että valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston tavoitteisiin.

Helsingissä 1 päivänä maaliskuuta 2005

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Markku Laukkanen /kesk	Eero Reijonen /kesk
vpj.	Matti Kangas /vas	Arto Seppälä /sd
jäs.	Leena Harkimo /kok	Harry Wallin /sd
	Saara Karhu /sd	Lasse Virén /kok
	Inkeri Kerola /kesk	Raimo Vistbacka /ps
	Risto Kuisma /sd	vjäs. Reijo Paajanen /kok
	Erkki Pulliainen /vihr	Lyly Rajala /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker.